

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Peter van Diepen	Van team: Team Bestuur & Organisatie Adviseur: Marcel Mooij E-mail: ma.mooij@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2023-035986 Begrotingswijziging: Nee
Onderwerp:	Voorstel tot het vaststellen van de kaders voor de implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord

Publiekssamenvatting:

Per 1 juli 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De bedoeling van deze wetswijziging is dat gemeenteraden meer invloed krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. Op grond van de Wgr moeten de gemeenschappelijke regelingen voor een deel verplicht worden aangepast. Bij een ander deel is het aan de gemeenteraden en provinciale staten hierover te beslissen. Daarbij is het van belang dat raden dezelfde keuzes maken. In Noord-Holland Noord is hiervoor een gezamenlijk plan van aanpak afgesproken.

De afgelopen periode is gewerkt aan het ontwikkelen van het voorliggend concept kaderstellend besluit. Op grond van de kaders die de raad met dit besluit stelt, worden de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen in de komende periode gewijzigd en vervolgens aan de raad voorgelegd voor het afgeven van een zienswijze en besluitvorming (1^e helft 2024).

Geadviseerd besluit

1. de kaders zoals verwoord op pagina 2 van het Concept Kaderstellend besluit inzake wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (bijgevoegd als bijlage 2) vast te stellen.

Bijlagen

1. Bijlage 1 Aanbiedingsbrief concept kaderstellend besluit (juli 2023).pdf
2. Bijlage 2 Concept Kaderstellend besluit inzake wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord.pdf
3. Bijlage 3 Input griffiers NHN bij implementatie nieuwe Wgr voor raden.pdf
4. Bijlage 4 Vragen en Antwoorden Raadsbijeenkomsten Wijziging Wgr.pdf
5. Bijlage 5 Concept RRN advies kaderstellend besluit wijziging Wgr.pdf

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Aanleiding

Per 1 juli 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De bedoeling van deze wetwijziging is dat gemeenteraden meer invloed krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. Op grond van de Wgr moeten de gemeenschappelijke regelingen voor een deel verplicht worden aangepast. Bij een ander deel is het aan de gemeenteraden en provinciale staten hierover te beslissen.

Belang

De gewijzigde wetgeving heeft een invoeringstermijn van twee jaar. Dit betekent dat uiterlijk 1 juli 2024 de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen moeten zijn aangepast aan de wetwijziging. In Noord-Holland Noord is hiervoor een gezamenlijk plan van aanpak afgesproken.

Centrale vraag

Kan de raad instemmen met de voorgestelde kaders voor de implementatie van de wijzigingen in de nieuwe Wgr?

Doelen en resultaten

Voldoen aan de nieuwe Wgr. Het resultaat is uiteindelijk dat gemeenteraden meer invloed krijgen op de gemeenschappelijke regelingen.

Kaders en omstandigheden

De Wgr vormt het wettelijke kader.

In regionaal verband zijn in Noord-Holland Noord aanvullende afspraken vastgelegd in de door de raden vastgestelde "Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen" (FUGR 2019) en de notitie "Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen" uit 2018.

Op 4 juni 2018 heeft de raad van Den Helder het "Beleidskader Verbonden partijen" vastgesteld.

Den Helder neemt deel aan de volgende gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord:

Gesubsidieerde arbeid Kop van Noord-Holland

GGD Hollands Noorden

Omgevingsdienst Noord Holland Noord

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Buiten deze regelingen neemt Den Helder ook deel aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus.

Cocensus kent ook deelnemers buiten het werkgebied Noord Holland Noord. Cocensus is vanaf de start aangehaakt in de informatie van de regietafel en ook steeds uitgenodigd voor alle

directeurenoverleggen. De betreffende gemeenten buiten Noord Holland Noord zijn ook vanaf de start meegenomen in de ontwikkelingen. De kaders die met het voorgestelde raadsbesluit worden vastgesteld, gelden ook als uitgangspunt voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Cocensus.

Argumenten en alternatieven

Eind 2022, begin 2023 hebben alle raden in Noord-Holland Noord het plan van aanpak vastgesteld en daarmee, via de colleges, de opdracht gegeven aan de regietafel om regie te voeren op dit traject. Uw raad heeft dit besluit genomen op 23 januari 2023. De afgelopen periode is gewerkt aan het ontwikkelen van het voorliggend concept kaderstellend besluit. Dit voorstel ligt nu ter besluitvorming voor. Op grond van de kaders die de raad met dit besluit stelt, worden de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen in de komende periode gewijzigd en vervolgens aan de raad voorgelegd voor het afgeven van een zienswijze en besluitvorming (1^e helft 2024).

Overzicht gewijzigde artikelen Wgr

1. Artikel 1	Zienswijzeprocedure aangaan / treffen / wijziging regeling
2. Artikel 9	Opnemen voorwaarden uittreding en de gevolgen daarvan
3. Artikel 10, lid 5 en 6 + Artikel 34, 34B en 35	Aanvullende zienswijze Nieuwe uiterlijke termijnen kadernota & begroting
4. Artikel 10 lid 7	Participatie van ingezetenen
5. Artikel 11A	Evaluatie

6. Artikel 17 Actieve informatieplicht vanuit het bestuur

7. Artikel 24A Mogelijkheid gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen

Het voorstel focust zich op de implementatie van de wetwijzigingen, niet op andere inhoudelijke aanpassingen. Wel is er ruimte voor het meenemen van technische aanpassingen. Omdat niet alle gemeenschappelijke regelingen voldoen aan de eisen van de Archiefwet, is het voorstel om naast de wetwijzigingen van het Wgr-traject alle regelingen nu ook aan te passen voor wat betreft de archiefparagraaf.

Voorgesteld kader per artikel

Artikel 1 Verplichte zienswijzeprocedure bij het treffen, het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een GR

Dit artikel hoeft niet opgenomen te worden in de regelingen zelf. Deze verplichting vloeit direct voort uit de wet. Opnemen in de regelingen is daarom niet noodzakelijk.

Artikel 9 Voorwaarden uittreding

De uittredingsbepaling is een verplicht onderdeel van de gemeenschappelijke regeling. Het betreft een (vrij technische) wijziging waarbij wordt bepaald wat de minimale termijn van deelname, de opzegtermijn en de uittreedsom is.

Bij **uittreding** is het voorstel een **minimale termijn van deelname** te hanteren van 4 jaar, te rekenen vanaf de datum van deelname aan/toetreding tot de regeling en een **opzegtermijn** van tenminste één jaar in acht te nemen. De **uittreedsom** wordt berekend aan de hand van de directe reële schade, berekend over een overbruggingsperiode van 5 jaar. De hoogte van de reële schade wordt berekend door de accountant van de GR, aangevuld met een bindend advies van een onafhankelijke derde (bijvoorbeeld een externe accountant).

Artikel 10 Lid 5 en 6 Aanvullende zienswijzeprocedure omtrent besluiten en Artikel 34 34b 35 Aanpassen termijnen voor indiening van kadernota, ontwerpbegroting en begroting

Voorstel is om naast de **verplichte zienswijzeprocedure** op de begroting een aanvullende zienswijze procedure vast te leggen voor drie besluiten: 1. Kadernota (is nu al het geval in Noord-Holland Noord en wordt hiermee bevestigd), 2. Bestemming van het rekeningresultaat (in plaats van de jaarrekening als geheel) en 3. Strategische of meerjarenplannen (voor zover een GR een dergelijk plan of document heeft). Voorstel is daarnaast om de **termijnen** te handhaven die in 2018 zijn overeengekomen in het kader van vaststelling van FUGR 2019 (en Spoorboekje) en deze op te nemen in de GR, met inbegrip van de onder 1 genoemde besluiten. Het handhaven van de huidige afspraken voorkomt vergaderingen voor raden in het zomerreces, en blijft binnen de nieuwe wettelijke termijnen.

Artikel 10. Lid 7 Participatie van ingezetenen en belanghebbenden

Het voorstel is om participatie voor ingezetenen en belanghebbenden alleen op te nemen in de gemeenschappelijke regeling als de raden bevoegdheden hebben overgedragen aan het algemeen bestuur van een openbaar lichaam. Het overgrote deel van de GR-en zijn collegeregelingen en zijn er dus geen bevoegdheden overgedragen. Daar ligt het voor de hand om inspraak lokaal in te passen via reguliere inspraakmogelijkheden bij bijvoorbeeld het vaststellen van beleidskaders die door de GR-en uitgevoerd worden. Wanneer de raden wel bevoegdheden hebben overgedragen aan het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, ligt inspraak rechtstreeks bij de gemeenschappelijke regeling wel voor de hand. Hoe deze inspraak wordt geregeld, is aan het Algemeen Bestuur van de regeling. Op p. 18 van bijlage 2 is een overzicht opgenomen van GR-en waarvoor dit geldt. Voor Den Helder is dit overigens niet relevant, omdat Den Helder niet deelneemt aan een GR waarbij bevoegdheden zijn overgedragen.

Artikel 11a: Evaluatie gemeenschappelijke regeling

Elke GR dient een tekst op te nemen over de evaluatie van de regeling. Dit betekent dat in elke regeling wordt aangegeven of er wel of niet evaluaties plaatsvinden, en zo ja, op welke wijze.

Het voorstel is dat in elke GR evaluaties plaatsvinden en om hierbij ruimte te geven voor maatwerk. Elke

GR kan met een tekstvoorstel komen voor een evaluatieprocedure en deze wordt met het geheel van de gewijzigde regeling voor zienswijze en/of besluit aan de raden voorgelegd.

Artikel 17 Actieve informatieplicht van bestuur aan raden

Informatieverstrekking aan de raden (en provinciale staten) gebeurt zo vroeg mogelijk, schriftelijk en op hoofdlijnen. Het bestuur (DB, AB en/of voorzitter) zendt de informatie altijd schriftelijk, rechtstreeks naar en gelijktijdig aan de raden van de deelnemende gemeenten (en staten), in cc aan de colleges van de deelnemers. Indien de informatie wordt verstrekt door DB of voorzitter dan worden de AB-leden vooraf geïnformeerd.

Artikel 24a Gemeenschappelijke adviescommissie

Dit artikel hoeft niet opgenomen te worden in de regelingen zelf. Deze verplichting vloeit direct voort uit de wet. Opnemen in de regelingen is daarom niet noodzakelijk.

Archiefparagraaf

Het gaat om het actualiseren en in overeenstemming brengen van de archiefparagrafen met de Archiefwettelijke vereisten. De paragraaf bevat artikelen over Archiefzorg, Archiefbeheer, Archiefbewaarplaats, Toezicht, Verantwoording, Terbeschikkingstelling en Beheer.

Alternatieven

Het voorliggende concept kaderstellend besluit is tot stand gekomen op grond van het vastgestelde plan van aanpak en in nauwe samenwerking met griffiers, directeuren GR, juristen, controllers en inhoudsdeskundige ambtenaren van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. De raad heeft op voorliggend voorstel ook inbreng kunnen leveren tijdens een bijeenkomst van de Regionale Raadscommissie Noordkop op 1 juni in Schagen.

Daar waar de wet daartoe ruimte biedt, zijn in dit traject ambtelijk en door de regietafel ook alternatieven en de bijbehorende voor- en nadelen afgewogen. De uitkomsten daarvan liggen nu voor. Bij alternatieven kan bijvoorbeeld gedacht worden aan argumenten om wettelijke bepalingen wel of niet op te nemen in de regeling zelf. Voor de artikelen participatie (10.7) en evaluatie (11a) wordt in de volgende fase maatwerk mogelijk per gemeenschappelijke regeling. Er is derhalve geen aanleiding tot het overwegen van alternatieven.

Regionale samenwerking en couleur locale

In gemeenschappelijke regelingen wordt regionale samenwerking vormgegeven. Ook het concept kaderstellend besluit is in regionale afstemming tot stand gekomen. Inherent aan de opgave is dat de wet een aantal zaken voorschrijft en op onderdelen keuzeruimte biedt, waarbij unanimitéit van alle deelnemers wordt gevraagd.

Bestuurlijke vernieuwing

Dit voorstel leent zich niet voor participatie vanuit de samenleving. Participatie is wel een van de inhoudelijke onderwerpen waarover u in dit traject kaders stelt. Dit voorstel leent zich niet voor een referendum.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen aspecten met betrekking tot duurzaamheid.

Financiële consequenties

Voorliggend voorstel brengt geen financiële consequenties met zich mee. De doorvertaling van dit kaderstellend besluit naar de afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen kan leiden tot financiële consequenties, hetgeen dan daar zal worden opgenomen.

Uitvoering en planning

De wet vereist dat alle gemeenschappelijke regelingen uiterlijk op 1 juli 2024 zijn gewijzigd conform de wet. Gelet op doorlooptijden van besluitvormingsprocedures is dit ambitieus, maar (zonder grote tegenslagen) haalbaar. Wel constateren we een spanning als het gaat om het zorgvuldig betrekken

van alle stakeholders indien uw besluitvorming leidt tot substantiële wijzigingen. Immers, de laatste raden beslissen op 31 oktober over de kaders en het aanpassen van alle regelingen op grond van uw besluiten is een omvangrijke klus en vraagt deels ook nog om bespreking in besturen van gemeenschappelijke regelingen voordat ze voor een zienswijze en/of besluitvorming uw kant op komen.

Om drie redenen schatten we dit risico in als laag:

1. U als raad heeft aan de voorkant uw inbreng kunnen leveren en die inbreng is ook zorgvuldig betrokken bij de totstandkoming van het voorliggende voorstel.
2. De ambtelijke voorbereidingen om snel te schakelen lopen al.
3. Desgewenst maakt de Regietafel parallel aan dit besluitvormingsproces een ronde langs de besturen van alle gemeenschappelijke regelingen.

Besluitvorming over de kaders staat in alle gemeenteraden in Noord-Holland Noord gepland in oktober 2023. Met inachtneming van uw besluiten ziet het vervolgproces er daarna als volgt uit:

1. Op grond van de kaders worden alle gemeenschappelijke regelingen en de governance brochure 'Samenwerken in gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord' herzien. Voor de artikelen 9, 10.7 en 11a gebeurt dit in afstemming met de besturen van de Gemeenschappelijke Regelingen.
2. De gewijzigde teksten van de gemeenschappelijke regelingen komen uiterlijk 15 december 2023 via de Regietafel naar de gemeenten voor een zienswijzeprocedure. In deze zienswijzeprocedure maakt u voor 1 maart 2024 uw zienswijze kenbaar.
3. U ontvangt vervolgens een terugkoppeling op de zienswijzen en uiterlijk 15 april worden de teksten van de gemeenschappelijke regelingen, met inachtneming van de zienswijzen, ter besluitvorming, aan u voorgelegd. Alle gemeenteraden maken daarbij uiterlijk 25 juni hun besluit kenbaar.

Tussen 26 juni en 1 juli 2024 worden de gewijzigde regelingen gepubliceerd. Daags na publicatie zijn ze dan van kracht

Communicatie

Bekendmaking van de gewijzigde regelingen vindt te zijner tijd via de gebruikelijke procedure plaats.

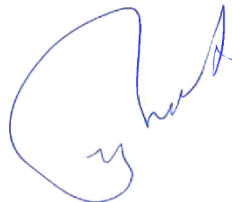
Den Helder, 5 september 2023

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
M.J. (Marc) Pothast

CONCEPT - Raadsbesluit

Raadsvergadering d.d.	9 oktober 2023
Besluit nummer	2023-035986
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van de kaders voor de implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 5 september 2023,

besluit:

1. de kaders zoals verwoord op pagina 2 van het Concept Kaderstellend besluit inzake wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (bijgevoegd als bijlage 2) vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 9 oktober 2023